

REPORTATGE

Resultats de les primeres campanyes d'anellament per al seguiment de la migració postnupcial a la Vall Fosca (Pallars Jussà)

El nostre company i anellador expert, Pere Josa, detalla els resultats de dues campanyes d'anellament realitzades durant el pas postnupcial a la Vall Fosca, una zona poc prospectada fins ara i on pràcticament encara no s'havien fet anellaments.

Les poques dades que es tenen dels passos migratoris transpirinencs a Catalunya, així com la utilització de determinats hàbitats com els prats de dall, em va impulsar l'any 2010 a fer un "petit" seguiment de la migració postnupcial, que es va poder ampliar l'any 2011 gràcies al suport de l'Estació Biològica del Pallars Jussà.

Àrea d'estudi i metodologia

La zona d'estudi se situa a la Torre de Cabdella (Pallars Jussà) en un pla situat a 1480 m, tot i que pics molt pròxims en direcció nord passen els 2500 metres, a l'oest de la zona es troba el Coll d'Oli, i a l'est en direcció nord-sud el curs del riu Flamisell pel fons de vall, al sud la Vall Fosca ja s'obre cap a la conca de Tremp.

Els prats de dall elegits tenen una situació estratègica per als migrants que segueixin un eix nord-sud, sense passar, però, pel fons de la vall. Al voltant dels prats de dall trobem molta presència arbrada normalment cirerers *Prunus avium*, alternats amb marges arbustius formats per rosers silvestres *Rosa canina* i aranyoners *Prunus spinosa*.

El mostreig efectuat es va dividir en tres fases, per a obtenir informació del pas en diferents períodes:

Primer mostreig realitzat del 27 al 30 de juliol de 2010, es van muntar 16 xarxes de 12 metres (a partir d'ara ens referirem a ell com a M1).

Segon mostreig del 12 al 21 d'agost de 2011, es van col·locar 25 xarxes de 12 metres (M2). Algunes d'aquestes

Camil Albert

El nombre de piules dels arbres *Anthus trivialis* anellades a la Vall Fosca és molt semblant a la mitjana obtinguda a Catalunya en els darrers anys.

es van moure per facilitar la captura d'escorxadors.

Tercer mostreig del 7 al 16 de setembre de 2011, es van posar 25 xarxes de 12 metres (M3).

Resultats

Es van realitzar 839 captures, de les quals 789 van ser anellaments, i 50 controls d'un total de 51 espècies. Les espècies més capturades van ser el mastegatxer *Ficedula hypoleuca* (n=86), el pit-roig *Erithacus rubecula* (n=85) i l'escorxador *Lanius collurio* (n=82).

Cal destacar la singularitat de moltes de les espècies, s'han capturat 11 espècies amb poques captures anuals a Catalunya (menys de 50) en negreta a la taula 1.

Cal destacar especialment els resultats obtinguts per a les espècies següents:

Escorxador *Lanius collurio*. Es van anellar un total de 75 exemplars, una quantitat destacable si tenim en compte que mai a tot Catalunya s'han anellat més de 60 exemplars en un sol any, d'aquestes captures només 4 exemplars eren adults. Els resultats plantegen el dubte de si es tracta de joves nascuts a la zona, o de migrants. Cal recordar que aquesta espècie migra cap a l'est, tot i que es tenen poques dades de com i quan passa exactament del nostre país cap a França, és molt probable que ho faci creuant els Pirineus de sud a nord, de forma contrària al moviment que realitzen la majoria d'ocells en el pas postnupcial. Gran part de les captures s'han realitzat en xarxes col·locades al costat de marges arbustius especialment d'aranyoner *Prunus spinosa*. En el tercer mostreig realitzat al setembre l'espècie ja era poc present a la zona.

REPORTATGE Resultats de les primeres campanyes d'anellament per al seguiment de la migració postnupcial a la Vall Fosca (Pallars Jussà)

Boscaler pintat gros *Locustella naevia*. Espècie amb un pas postnupcial poc conegut a Catalunya. Durant el 2011 a tot Catalunya es detecten 39 exemplars en el pas postnupcial (ornitho.cat), 13 d'aquests (33%) es van anellar al present estudi a la Vall Fosca. En dues ocasions (13-VIII i el 17-VIII) es van anellar 3 exemplars, fet que suposa el màxim d'exemplars per dia, detectats en la migració postnupcial el 2011 a Catalunya. Respecte a la fenologia en els dos anys, s'han fet les primeres citacions de la migració postnupcial a tot Catalunya, el 13-VIII-2011 i el 27-VII-2010, aquesta darrera suposa una de les poques citacions conegudes a tot Catalunya durant el més de juliol, en els anuaris publicats 1996-2009 i a *ornitho.cat*, només figura una sola observació durant el juliol l'any 1998.

Els resultats obtinguts suggereixen que un major esforç en aquest tipus d'hàbitat, en punts geogràficament estratègics, i en època de migració, aportaria força dades sobre la intensitat de pas i fenologia de moltes espècies, algunes d'elles poc estudiades a Catalunya, així com de la utilització d'un hàbitat tant lligat a la ramaderia pirinenca com són els prats de dall.

Agraïments

Agraïm les facilitats donades per l'Estació Biològica del Pallars Jussà, en especial a Jordi Castelló per creure des de el principi que tot això valia la pena. A tots els que van pujar a ajudar-me en les diferents jornades de camp: Quim Vilagran, Dani Llobet, Alba Casals, Sidney Martin, Lluís Josa Carbonell, Natàlia Pérez, Lluís Cabello, Miquel Angel García, Bernat García, Montserrat Fabregat, Camil Albert, Lluís Josa Anguera i Lucía Soliño. Aquest seguiment no hagués estat possible sense la complicitat i paciència dels propietaris dels prats de dall; agraeixo molt especialment els propietaris de les cases de "Cal Frare" i "Casa Badia" d'Aguiró.

PERE JOSA
perejosal982@hotmail.com

	Total			(M1)			(M2)			(M3)		
	Ca	A	Co	Ca	A	Co	Ca	A	Co	Ca	A	Co
<i>Ficedula hypoleuca</i>	86	85	1	0	0	0	33	32	1	53	53	0
<i>Erithacus rubecula</i>	85	73	12	1	1	0	32	31	1	52	41	11
<i>Lanius collurio</i>	82	75	7	27	27	0	51	46	5	4	2	2
<i>Turdus merula</i>	79	74	5	48	46	2	23	22	1	8	6	2
<i>Sylvia atricapilla</i>	76	76	0	2	2	0	39	39	0	35	35	0
<i>Parus major</i>	69	60	9	21	20	1	32	30	2	16	10	6
<i>Phylloscopus trochilus</i>	41	41	0	1	1	0	17	17	0	23	23	0
<i>Anthus trivialis</i>	35	34	1	2	2	0	19	18	1	14	14	0
<i>Sylvia borin</i>	26	23	3	1	1	0	20	17	3	5	5	0
<i>Luscinia megarhynchos</i>	23	18	5	2	2	0	16	12	4	5	4	1
<i>Turdus philomelos</i>	19	18	1	1	1	0	16	15	1	2	2	0
<i>Fringilla coelebs</i>	18	18	0	17	17	0	0	0	0	1	1	0
<i>Sylvia communis</i>	18	17	1	1	1	0	14	13	1	3	3	0
<i>Locustella naevia</i>	14	14	0	1	1	0	12	12	0	1	1	0
<i>Jynx torquilla</i>	13	13	0	1	1	0	12	12	0	0	0	0
<i>Turdus viscivorus</i>	13	13	0	13	13	0	0	0	0	0	0	0
<i>Muscicapa striata</i>	11	11	0	0	0	0	6	6	0	5	5	0
<i>Parus caeruleus</i>	10	10	0	2	2	0	1	1	0	7	7	0
<i>Emberiza cirius</i>	9	8	1	4	4	0	4	4	0	1	0	1
<i>Phoenicurus phoenicurus</i>	9	9	0	0	0	0	2	2	0	7	7	0
<i>Prunella modularis</i>	9	9	0	0	0	0	7	7	0	2	2	0
<i>Garrulus glandarius</i>	8	8	0	6	6	0	2	2	0	0	0	0
<i>Emberiza cia</i>	7	7	0	1	1	0	5	5	0	1	1	0
<i>Phylloscopus collybita</i>	7	7	0	0	0	0	3	3	0	4	4	0
<i>Hippolais polyglotta</i>	6	5	1	1	1	0	5	4	1	0	0	0
<i>Aegithalos caudatus</i>	5	5	0	0	0	0	0	0	0	5	5	0
<i>Saxicola torquata</i>	5	5	0	0	0	0	2	2	0	3	3	0
<i>Emberiza citrinella</i>	4	3	1	0	0	0	4	3	1	0	0	0
<i>Hirundo rustica</i>	4	4	0	0	0	0	0	0	0	4	4	0
<i>Phylloscopus bonelli</i>	4	4	0	2	2	0	2	2	0	0	0	0
<i>Troglodytes troglodytes</i>	4	3	1	0	0	0	0	0	0	4	3	1
<i>Asio otus</i>	3	2	1	0	0	0	1	1	0	2	1	1
<i>Lullula arborea</i>	3	3	0	2	2	0	1	1	0	0	0	0
<i>Emberiza calandra</i>	3	3	0	3	3	0	0	0	0	0	0	0
<i>Picus viridis</i>	3	3	0	1	1	0	2	2	0	0	0	0
<i>Saxicola rubetra</i>	3	3	0	0	0	0	0	0	0	3	3	0
<i>Sitta europaea</i>	3	3	0	1	1	0	2	2	0	0	0	0
<i>Sturnus vulgaris</i>	3	3	0	3	3	0	0	0	0	0	0	0
<i>Accipiter nisus</i>	2	2	0	0	0	0	2	2	0	0	0	0
<i>Caprimulgus europaeus</i>	2	2	0	0	0	0	2	2	0	0	0	0
<i>Certhia brachydactyla</i>	2	2	0	1	1	0	1	1	0	0	0	0
<i>Dendrocops major</i>	2	2	0	2	2	0	0	0	0	0	0	0
<i>Oenanthe oenanthe</i>	2	2	0	0	0	0	1	1	0	1	1	0
<i>Parus palustris</i>	2	2	0	0	0	0	1	1	0	1	1	0
<i>Delichon urbica</i>	1	1	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0
<i>Emberiza hortulana</i>	1	1	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0
<i>Otus scops</i>	1	1	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0
<i>Pyrhula pyrrhula</i>	1	1	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0
<i>Regulus ignicapilla</i>	1	1	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0
<i>Sylvia cantillans</i>	1	1	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0
<i>Sylvia hortensis</i>	1	1	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0
51 espècies	839	789	50	169	166	3	394	372	22	276	251	25

Taula 1. Captures. En negreta les espècies amb menys de 50 anellaments anuals de mitjana a Catalunya els últims anys (font; SIOC.cat). M1 (mostreig VII-2010) M2 (mostreig VIII 2011) M3 (mostreig IX-2011). Ca: captures; A: anellaments; Co: controls.